

Облік і оподаткування

УДК 657.62

**Камінська Тетяна Григорівна**

*доктор економічних наук, професор,*

*професор кафедри фінансів*

*Академія праці, соціальних відносин і туризму*

**Каминская Татьяна Григорьевна**

*доктор экономических наук, профессор,*

*профессор кафедры финансов*

*Академия труда, социальных отношений и туризма*

**Kaminska Tetyana**

*PhD in Economics, Professor,*

*Professor of the Finance Department*

*Academy of Labour, Social Relations and Tourism*

**ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ  
ПОКАЗНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО  
ГОСПОДАРСТВА**

**УЧЕТНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ СИСТЕМЫ СБАЛАНСИРОВАННЫХ  
ПОКАЗАТЕЛЕЙ ПРЕДПРИЯТИЙ ЖИЛИЩНО-  
КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА**

**ACCOUNTING SUPPORT OF BALANCED SCORECARD OF  
ENTERPRISES OF HOUSING AND COMMUNAL ECONOMY**

*Анотація.* Досліджено галузеві особливості підприємств житлово-комунального господарства, що визначили необхідність застосування системи збалансованих показників для оцінки ефективності їх діяльності. Встановлено наступні переваги застосування системи збалансованих показників: розширює інформаційну базу для розрахунку показників, що

*характеризують ефективність використання ресурсів; надає інформацію про зношеність основних засобів та організацію виробничого процесу; розкриває витрати на утримання, навчання, підвищення кваліфікації та соціальне забезпечення персоналу; виявляє причини невиконання договірних відносин споживачами і постачальниками послуг.*

*Вважаємо, що недоліками системи збалансованих показників є відсутність нормативних документів, що регламентують порядок розрахунку та граничні значення нефінансових показників для подальшої інтерпретації; змістовне наповнення системи збалансованих показників може трактуватися по-різному різними групами користувачів (споживачами, працівниками, управлінським персоналом, інвесторами) залежно від обраної стратегії розвитку; вимагає додаткових витрат та додаткових фахових компетенцій від управлінського персоналу для впровадження; не показує вплив облікової політики на фінансові та нефінансові показники; має суб'єктивний характер.*

*Охарактеризовано поділ показників ефективності діяльності підприємства житлово-комунального господарства в розрізі проєкцій: фінансової (дозволяє оцінити резерви зниження собівартості, підвищення прибутку та рентабельності), клієнтської (визначає причини виникнення дебіторської заборгованості, дозволяє виявити споживачів, яким були надані неповною мірою або неналежної якості житлово-комунальні послуги), бізнес-процесів (технічний стан основних засобів, кількість одержаних скарг від споживачів та строки, протягом яких було проведено усунення недоліків, витрати ресурсів на поліпшення кондиційності наданих послуг), персоналу (відповідність кваліфікації персоналу вимогам та витрати на оплату праці).*

*Окреслено порядок вибору стратегії розвитку підприємства житлово-комунального господарства залежно від його цілей (збільшення доходів на основі надання якісних послуг, розширення асортименту послуг,*

підвищення кваліфікації персоналу, управління дебіторською заборгованістю).

**Ключові слова:** фінансові показники, система збалансованих показників, житлово-комунальне господарство.

**Аннотація.** Исследованы отраслевые особенности предприятий жилищно-коммунального хозяйства, определяющие необходимость применения системы сбалансированных показателей при оценке эффективности их деятельности. Установлены следующие преимущества применения системы сбалансированных показателей: расширяет информационную базу для расчета показателей, характеризующих эффективность использования ресурсов; предоставляет информацию об изношенности основных средств и организации производственного процесса; раскрывает расходы на содержание, обучение, повышение квалификации и социальное обеспечение персонала; выявляет причины невыполнения договорных отношений потребителями и поставщиками услуг.

Считаем, что недостатками системы сбалансированных показателей являются отсутствие нормативных документов, регламентирующих порядок расчета и предельные значения нефинансовых показателей для дальнейшей интерпретации; содержательное наполнение системы сбалансированных показателей может трактоваться по-разному различными группами пользователей (потребителями, сотрудниками, руководством, инвесторами) в зависимости от выбранной стратегии развития; требует дополнительных затрат и дополнительных профессиональных компетенций от управленческого персонала для внедрения; не показывает влияние учетной политики на финансовые и нефинансовые показатели; имеет субъективный характер.

*Охарактеризовано разделение показателей эффективности в разрезе проекций: финансовой (позволяет оценить резервы снижения себестоимости, повышения прибыли и рентабельности), клиентской (определяет причины возникновения дебиторской задолженности, позволяет выявить потребителей, которым были предоставлены в неполной мере или ненадлежащего качества жилищно-коммунальные услуги), бизнес-процессов (техническое состояние основных средств, количество полученных жалоб от потребителей и сроки, в течение которых было проведено устранение недостатков, затраты ресурсов на улучшение кондиционности оказанных услуг), персонала (соответствие квалификации персонала требованиям и расходы на оплату труда).*

*Установлен порядок выбора стратегии развития предприятия жилищно-коммунального хозяйства в зависимости от его целей (увеличение доходов на основе предоставления качественных услуг, расширение ассортимента, повышение квалификации персонала, управление дебиторской задолженностью).*

**Ключевые слова:** *финансовые показатели, система сбалансированных показателей, жилищно-коммунальное хозяйство.*

**Summary.** *The branch features of the enterprises of housing and communal economy are investigated, that to define necessity of application of advantage of system of the balanced indicators at an estimation of efficiency of their activity. The following advantages of application of the system of balanced indicators are established: expands the information base for calculation of the indicators characterizing efficiency of use of resources; provides information on the depreciation of fixed assets and the organization of the production process; discloses the costs of maintenance, training, retraining and social security of staff; identifies the reasons for non-performance of contractual relations by consumers and service providers.*

*We believe that the shortcomings of the system of balanced scores are: the lack of regulations governing the calculation of the procedure and the threshold values of non-financial indicators for further interpretation; the content of the system of balanced scores can be interpreted differently by different groups of users (consumers, employees, management, investors) depending on the chosen development strategy; requires additional costs and additional professional competencies from management staff for implementation; does not show the impact of accounting policies on financial and non-financial indicators; is subjective.*

*The division of efficiency indicators in terms of financial component (allows to estimate reserves for cost reduction, increase profit and profitability), customer (determines the causes of receivables, allows to identify consumers who were provided with incomplete or inadequate quality of housing and communal services), business processes (technical condition of fixed assets, the number of complaints received from consumers and the period during which the elimination of deficiencies, the cost of resources to improve the condition of services provided), staff (compliance of staff qualifications and labor costs).*

*The order of choosing the strategy of development of the enterprise of housing and communal services depending on its purposes (increase of incomes on the basis of rendering of qualitative services, expansion of the range of services, advanced training of the personnel, management of receivables) is outlined.*

**Key words:** *financial indicators, balanced scorecard, housing and communal economy.*

**Постановка проблеми.** Житлово-комунальне господарство функціонує для забезпечення сприятливих умов для гарного відпочинку, продуктивної праці та безпечного і комфортного проживання громадян, безперервної роботи підприємств, установ, організацій України за умови

надання в повному обсязі і належної якості своїх послуг. Статистичні дані про заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг в Україні на 31.08.2020 р. [5] свідчать про необхідність застосування дієвих інструментів управління, адже загальна сума заборгованості становить 55 462 834,2 тис. грн., з них за постачання та розподіл природного газу – 38,82 %, постачання теплової енергії та гарячої води – 30,27 %, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,36 %, управління багатоквартирним будинком – 9,22 %, поводження з побутовими відходами – 1,87 %, постачання та розподіл електричної енергії – 9,46 %.

Регламентована фінансова звітність підприємств житлово-комунального господарства містить інформацію про результати використання ресурсів лише в розрізі відповідних показників в грошовому вираженні. Однак цієї фінансової інформації недостатньо для оцінки ефективності та повноти використання ресурсів та результатів діяльності, а також соціального ефекту від підприємств цієї пріоритетної галузі. Тому необхідно розглянути галузеву специфіку діяльності підприємств житлово-комунального господарства та доцільність застосування системи збалансованих показників для визначення стратегій їх розвитку.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Заслужують на увагу особливості ЖКГ, які впливають на характер суспільно-економічних відносин в галузі, окреслені Головченко О.О., Головченко Н.Ю. [3], Градобоевою Є. визначено напрями розвитку ЖКГ міських агломерацій [4]. Питання інформаційної асиметрії порушено в працях вчених та науковців Л.В. Чижевської, Ю.І. Корецької, А.С. Паламарчука [12]. Розглядаючи взаємозв'язок між фінансовими і нефінансовими показниками, Кубащікова З. (KUBAŠČÍKOVÁ Zuzana), Тумпах М. (TUMPACH Miloš), а також Бажан-Сапарбаєва С. (Bazhan - SAPARBAJEVA Saule) наголошують на тому, що якісні та кількісні дані доповнюють та підтримують одне одного, вони повинні розглядатися



одночасно користувачами щорічного звіту, щоб вони могли приймати правильні рішення [1].

Лаговською О.А. [8], Мельник Ю.М., Савченко О.С. досліджено переваги та недоліки системи збалансованих показників [9], Поліщук І.Р. запропоновано змістовне наповнення системи збалансованих показників підприємств хлібопекарської галузі 20 фінансовими показниками за проєкціями «фінанси», «клієнти», «внутрішні бізнес-процеси», «навчання і зростання» [11, с. 258, 260-262]. Більш обґрунтованою є система збалансованих показників, розроблена Куциком В.І., Петрів І.В. [7, с. 126-127], яка містить по 5 фінансових показників та інтегральний показник по кожній складовій, а також сукупний інтегральний показник.

Науковці наголошують на недостатності застосування тільки фінансових показників для оцінки ефективності господарської діяльності в цілому та в розрізі окремих ресурсів зокрема. Однак, незважаючи на суттєві напрацювання авторів, ними не виокремлено перелік аналітичних показників щодо управління споживачами, фінансовим, кадровим потенціалом, організацією бізнес-процесів.

Тому необхідно конкретизувати показники, що слід включати до системи збалансованих показників підприємства житлово-комунального господарства, щоб задовольнити інформаційні потреби управлінського персоналу щодо управління доходами і витратами, клієнтів щодо якості послуг та персоналу щодо їх навчання та мотивації до роботи.

**Формулювання цілей статті (постановка завдання) Мета дослідження** – обґрунтувати необхідність застосування системи збалансованих показників для визначення ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства, а також уточнити її змістовне наповнення в розрізі управління фінансами, клієнтами, бізнес-процесами та персоналом.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Головченко О.О., Головченко Н.Ю. визначено галузеві особливості діяльності підприємств житлово-комунального господарства: 1) безперервність процесу надання та споживання послуг; 2) соціальна спрямованість (значимість) послуг; 3) безальтернативність послуг, що надаються; 4) невіддільність процесу виробництва та споживання послуг; 5) залежність обсягів виробництва і споживання послуг; 6) соціальний відзив на результати діяльності виконавців послуг; 7) виробничий характер формування цін і тарифів на послуги; 8) нематеріальний характер послуг, що надаються (невідчутність, неможливість накопичення (тарування) та перепродажу) [3, с. 194]. З огляду на низьку якість, неповноту обсягу, соціальне значення, безальтернативність житлово-комунальних послуг та безперервність їх надання для оцінки ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства слід застосовувати методи стратегічного аналізу.

Градобоева Є. вважає, що серед напрямів розвитку ЖКГ міських агломерацій ключовими є запровадження комерційного обліку теплової енергії, води та водовідведення, створення ефективного власника й використання сучасних форм господарювання в ЖКГ, зменшення рівня собівартості житлово-комунальних послуг за рахунок скорочення їх енерго- й ресурсомісткості шляхом зменшення існуючих втрат у системі тепло-, водопостачання, при транспортуванні енергоресурсів, упровадженні енергозберігаючих заходів, реалізації відповідних інноваційно-інвестиційних проєктів та використанні механізмів державно-приватного партнерства в інфраструктурному забезпеченні ЖКГ агломерацій [4, с. 20].

Підприємство житлово-комунального господарства для безперервності діяльності повинно дотримуватися певних вимог: економічні (своєчасне оновлення та оптимальне використання наявних



ресурсів, вжиття заходів щодо зменшення обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості, виконання планового рівня рентабельності), соціальні (відсутність конфліктів з приводу неналежного виконання посадових обов'язків осіб, відповідальних за своєчасність, повноту надання та якість комунальних послуг), екологічні (надання послуг не повинно зашкодити навколишньому середовищу, а також здоров'ю та життю людей).

Чижевська Л.В., Корецька Ю.І., Паламарчук А.С. наголошують на тому, що корумпованість посадових осіб, бізнесу, державної влади та користувачів бухгалтерської інформації зумовлює причинно-наслідковий взаємозв'язок між неналежною якістю бухгалтерського обліку, його низькою прозорістю та інформаційною асиметрією в суспільстві. Тому одним із кроків до зменшення корупції є максимізація прозорості фінансової звітності та її складання за вимогами МСФЗ, оскільки саме вони вимагають більш глибокого, точного та якісного розкриття інформації [12, с. 110].

Інформаційною базою для розрахунку основних фінансових показників системи збалансованих показників виступає бухгалтерський облік. Розглянемо сутність, переваги та недоліки системи збалансованих показників.

Система збалансованих показників (BSC) – це інструмент управління, що переводить бачення підприємства і його стратегії в набір взаємозалежних збалансованих показників, які оцінюють критичні фактори не тільки поточного, але і майбутнього розвитку підприємства [10, с. 627].

Розглянемо погляди науковців щодо доцільності застосування системи збалансованих показників.

Так, Мельник Ю.М., Савченко О.С. визначено, що перевагами системи збалансованих показників є: проста структура для опису

стратегічних задач та моніторингу діяльності; розробка методології та пошук коефіцієнтів ведуть до розуміння специфіки діяльності; побудова системи управління навколо нових наборів показників та нових способів їх виміру; взаємозв'язок оперативного та стратегічного менеджменту; створення схеми для формування зверху вниз стратегії за всіма ієрархічними рівнями; реалізація стратегії має об'єктивний характер; нова концепція вдало інтегрується з системою контролінгу та методами управління, які спрямовані на підвищення вартості підприємства. А недоліками спрощення діяльності підприємства; причинно-логічні зв'язки розуміються як аксіома, тому вони не буде підлягають критичному аналізу; вибір стратегічних дій в ЗСП може помилковим; увага надто фокусується на управлінні, яке базується на показниках, й ігноруються «м'які» фактори; не забезпечується однозначність визначених зв'язків «ціль - засіб» та «стратегічної карти»; проблеми з вимірюванням; компоненти стратегії на шляху ієрархічних рівнів можуть сповільнювати мотивацію здійснення проекту; концепцією не передбачені механізми розв'язання конфліктів [9, с. 198].

Лаговська О.А. зазначає, що переважна більшість проблем та недоліків BSC пов'язана зі складністю підбору показників, на основі яких оцінюватимуться результати функціонування підприємства та ступінь реалізації стратегічної мети їх діяльності, а також із визначенням оптимальної кількості цих показників та складністю встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними [8, с. 73].

Отже, перевагами системи збалансованих показників є: 1) розширює інформаційну базу для розрахунку показників, що характеризують ефективність використання ресурсів; 2) надає інформацію про зношеність основних засобів та організацію виробничого процесу; 3) розкриває витрати на утримання, навчання, підвищення кваліфікації та соціальне

забезпечення персоналу; 4) виявляє причини невиконання договірних відносин споживачами і постачальниками послуг.

Вважаємо, що недоліками системи збалансованих показників є: 1) відсутність нормативних документів, що регламентують порядок розрахунку та граничні значення нефінансових показників для подальшої інтерпретації; 2) змістовне наповнення системи збалансованих показників може трактуватися по-різному різними групами користувачів (споживачами, працівниками, управлінським персоналом, інвесторами) залежно від обраної стратегії розвитку; 3) вимагає додаткових витрат та додаткових фахових компетенцій від управлінського персоналу для впровадження; 4) не показує вплив облікової політики на фінансові та нефінансові показники; 5) має суб'єктивний характер.

Кіпенко М.Ф. вважає, що забезпечує беззбиткове функціонування підприємств житлово-комунального господарства: рівень оплати населенням послуг; рівень відшкодування доходами витрат на виробництво послуг; середня собівартість послуг [6, с. 137-138]. Тому вважаємо за доцільне до фінансової проєкції включити чистий прибуток, собівартість, рентабельність продукції.

Соціально-економічні наслідки, на думку М.Ф. Кіпенко, можуть бути оцінені за такими показниками: частка, яку у споживчому кошику становить плата пересічного громадянина за споживання мінімально необхідного обсягу житлово-комунальних послуг встановленої якості та в межах визначених норм; видатки з бюджету на субсидії та пільги населенню з оплати житлово-комунальних послуг; видатки з бюджету на місцеві програми соціальної підтримки малозабезпечених верств населення (у сфері житлово-комунального господарства); рівень задоволення населення якістю послуг (за даними опитування) [6, с. 138].

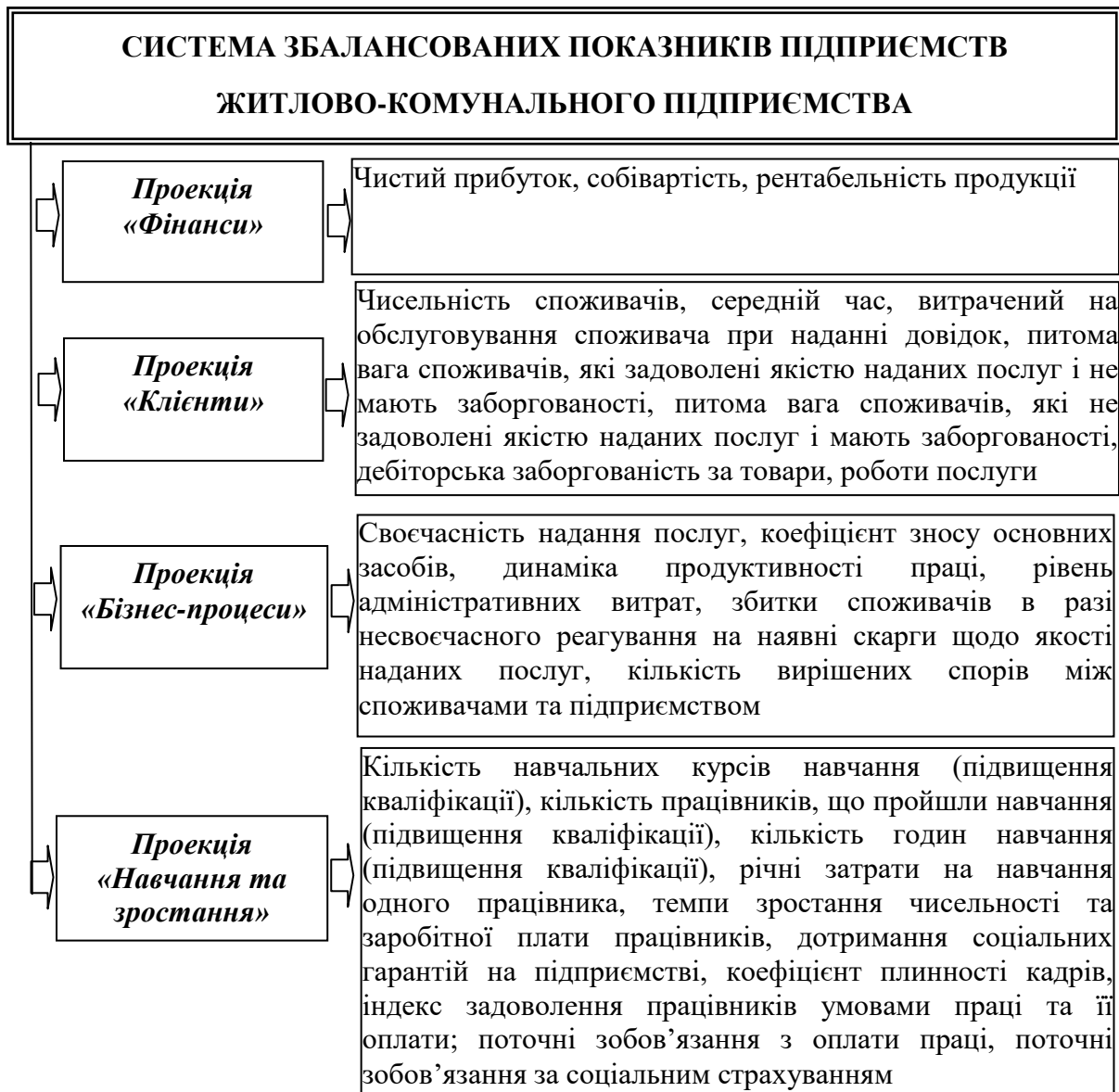
Куцик В.І., Петрів І.В. зауважують на тому, що процес оцінки стану діяльності конкретного суб'єкта господарювання включає наступну

послідовність етапів процесу її реалізації на практиці: 1. Представлення місії, мети та принципів роботи підприємств як основи для розроблення їх стратегії. 2. Підбір найбільш оптимальних стратегічних цілей підприємства та їх відображення на його стратегічній карті. 3. Групування факторів впливу на діяльність підприємства та групування їх відповідно до кожної складової ЗСП. 4. Отримання результатів дослідження, їх опрацювання, аналіз та пропонування різних заходів щодо покращення наявного стану речей на підприємстві [7, с. 124-125].

Достовірність системи збалансованих показників залежить від інформаційної бази, основу якої складає фінансова звітність.

Обов'язковою умовою використання СЗП є чітке розуміння функцій і сфери застосування окремих показників. За цих умов важливо визначити місце показників, які входять до кожного блоку системи збалансованих показників. Досвід показує, що успішному застосуванню системи збалансованих показників часто перешкоджає відсутність реальних можливостей планувати і відображати в обліку явища і процеси, які характеризують той чи інший показник, внаслідок проблеми відсутності "облікової бази". Це пояснюється відсутністю або недостатньою розробленістю методики обліку нових об'єктів обліку (наприклад, об'єктів екологічної, соціальної діяльності тощо). Ці недоліки можуть бути усунені тільки шляхом створення на підприємстві сучасної системи управлінського обліку, яка повинна опиратися на бухгалтерський фінансовий облік та використовувати його в якості інформаційної бази системи збалансованих показників [2, с. 54].

Запропонована система збалансованих показників ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства наведена на рис. 1.



**Рис. 1. Система збалансованих показників ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства**

*Джерело: розробка автора*

Проекція «Фінанси» дозволяє виокремити найважливіші фінансові показники з фінансової звітності і визначити чи є підприємство рентабельним на сьогодні, в динаміці, а також чи є дана тенденція позитивною.

Проекція «Клієнти» представлена фінансовим показником щодо наявності боргів споживачів за надані послуги, а також нефінансовими

показниками, що дозволяють оцінити взаємозалежність якості обслуговування і бажання оплатити квитанції.

Проекція «Бізнес-процеси» характеризує зношеність основних засобів, виконання планів щодо їх оновлення, наявність безпосередніх контактів зі споживачами щодо з'ясування якості наданих послуг та своєчасності оплати заборгованості.

Проекція «Навчання та зростання» передбачає проведення опитування працівників на предмет задоволення умовами праці та її оплати, контроль навчання (підвищення) кваліфікації працівників з метою підвищення якості обслуговування споживачів.

**Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.** Пріоритетність розвитку підприємств житлово-комунального господарства для економічного та соціального розвитку регіонів України вимагає переосмислення існуючих підходів до управління на основі тільки фінансових показників. Застосування як фінансових, так і нефінансових показників в системі збалансованих показників дозволить визначити поточний стан та стратегії розвитку підприємств житлово-комунального господарства.

Застосування системи збалансованих показників для виміру результатів діяльності підприємств житлово-комунального господарства дозволить визначити виконання плану щодо проведення поточних та капітальних ремонтів та своєчасного оновлення основних засобів, інтенсивність виконання переліку регламентованих послуг, вплив конкурентних переваг підприємства на економічний та соціальний розвиток, рівень кваліфікації та мотивації персоналу для підвищення продуктивності праці та якості наданих послуг. Залежно від цілей підприємства (збільшення доходів на основі надання якісних послуг, розширення асортименту послуг, підвищення кваліфікації персоналу, управління дебіторською заборгованістю) буде обрана стратегія його



розвитку («технологічне переозброєння», «мотивація персоналу», «захист прав споживачів», «якість наданих послуг», «максимізація прибутку», «інноваційний розвиток»).

### **Література**

1. KUBAŠČÍKOVÁ, Zuzana - TUMPACH, Miloš - JUHÁSZOVÁ, Zuzana - TUREBEKOVA, Bazhan - SAPARBAYEVA, Saule. Contextual Non-financial Information Analysis of Annual Reports. Registrovaný vo: Web of Science. In European Financial Systems 2019. International Scientific Conference. European Financial Systems 2019 : Proceedings of the 16th International Conference, June 24-25, 2019, Brno, Czech Republic. Brno : Masaryk University, 2019. ISBN 978-80-210-9337-9, pp. 334-344 online. APVV-16-0602.
2. Будько О.В. Система збалансованих показників та її інформаційне забезпечення в управлінні стратегією підприємства // Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 18. С. 51-55.
3. Головченко О.О., Головченко Н.Ю. Галузеві характеристики ЖКГ, що принципово впливають на побудову інформаційних систем обліку та контролю // Наукові праці Кіровоградського НТУ. Економічні науки. 2017. Вип. 31. С. 189-196.
4. Градобоева Є. Житлово-комунальне господарство міських агломерацій: особливості функціонування та вектори розвитку // Схід. 2015. № 5. С. 18-22.
5. Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг за видами послуг на 31.08.2020 // Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.10.2020).
6. Кіпенко М.Ф. Критерії оцінювання результатів реформування житлово-комунального господарства України на основі показників та індикаторів звітності. // Економіка та держава. 2014. № 3. С. 135-138.

7. Куцик В.І., Петрів І.В. Система збалансованих показників як складова ефективної оцінки вартості підприємства // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2018. Вип. 56. С. 123-128.
8. Лаговська О.А. Система збалансованих показників у вартісно орієнтованому управлінні: напрями використання // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2014. Вип. 2. С. 70-79.
9. Мельник Ю.М., Савченко О.С. Проблеми застосування збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах // Маркетинг і менеджмент інновацій. 2011. № 1. С. 192-202
10. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: підруч. [для студ. економічних спеціальностей вищ. навч. закл.] / С.З. Мошенський, О.В. Олійник. [2-ге вид.] Житомир: ПП "Рута", 2007. 704 с.
11. Поліщук І.Р., Колеснікова М.Л. Система збалансованих показників підприємства хлібопекарської галузі: теорія і практика застосування // Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. 2015. Вип. 12(1). С. 255-265.
12. Чижевська Л.В., Корецька Ю.І., Паламарчук А.С. Транспарентність фінансової звітності, складеної за МСФЗ як інструмент антикорупційної діяльності в Україні // Міжнародний збірник наукових праць на базі Державного університету «Житомирська політехніка» «Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу». 2019. №1. С. 110-115.

### **References**

1. KUBAŠČÍKOVÁ, Zuzana - TUMPACH, Miloš - JUHÁSZOVÁ, Zuzana - TUREBEKOVA, Bazhan - SAPARBAYEVA, Saule. Contextual Non-financial Information Analysis of Annual Reports. Registrovaný vo: Web

- of Science. In European Financial Systems 2019. International Scientific Conference. European Financial Systems 2019 : Proceedings of the 16th International Conference, June 24-25, 2019, Brno, Czech Republic. Brno : Masaryk University, 2019. ISBN 978-80-210-9337-9, pp. 334-344 online. APVV-16-0602.
2. Budjko, O.V. (2014) Systema zbalansovanykh pokaznykiv ta jiji informacijne zabezpechennja v upravlinni strateghijeju pidpryjemstva // Investycji: praktyka ta dosvid. V. 18. S. 51-55.
  3. Gholovchenko, O.O. and Gholovchenko, N.Ju. (2017) Ghaluzevi kharakterystyky ZhKGh, shho pryncypovo vplyvajutj na pobudovu informacijnykh system obliku ta kontrolju // Naukovi praci Kirovohradsjkogho NTU. Ekonomichni nauky. Vyp. 31. S. 189-196.
  4. Ghradobojeva, Je. (2015) Zhytlovo-komunaljne ghospodarstvo misjkykh aghlomeracij: osoblyvosti funkcionuvannja ta vektory rozvytku // Skhid. V. 5. S. 18-22.
  5. Zaborghovanistj naselennja z oplaty zhytlovo-komunaljnykh poslugh za vydamy poslugh na 31.08.2020. Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed: 01 October 2020).
  6. Kipenko, M.F. (2014) Kryteriji ocinjuvannja rezuljtativ reformuvannja zhytlovo-komunaljnogho ghospodarstva Ukrajiny na osnovi pokaznykiv ta indykatoriv zvitnosti. Ekonomika ta derzhava. V. 3. S. 135-138.
  7. Kucyk, V.I. and Petriv, I.V. (2018) Systema zbalansovanykh pokaznykiv jak skladova efektyvnoji ocinky vartosti pidpryjemstva // Visnyk Ljvivsjkogho torghoveljno-ekonomichnogho universytetu. Ekonomichni nauky. 2018. Vyp. 56. S. 123-128.
  8. Laghovsjka, O.A. (2014) Systema zbalansovanykh pokaznykiv u vartisno orijentovanomu upravlinni: naprjamy vykorystannja // Problemy teoriji ta metodologhiji bukhghaltersjkogho obliku, kontrolju i analizu. Vyp. 2. S. 70-79.

9. Meljnyk, Ju.M. and Savchenko, O.S. (2011) Problemy zastosuvannja zbalansovanoji systemy pokaznykiv na vitchyznjanykh pidpryjemstvakh // *Marketyng i menedzhment innovacij*, V. 1. S. 192-202.
10. Moshenskyj, S.Z. and Olijnyk, O.V. *Ekonomichnyj analiz: pidruch. [dlja stud. ekonomichnykh specialjnostej vyshh. navch. zakl.] / S.Z. Moshenskyj, O.V. Olijnyk. [2-ghe vyd.] Zhytomyr: PP "Ruta", 2007. 704 s.*
11. Polishhuk, I.R. and Kolesnikova, M.L. (2015) *Systema zbalansovanykh pokaznykiv pidpryjemstva khlibopekarsjkoji ghaluzi: teorija i praktyka zastosuvannja // Ekonomichni nauky. Cerija : Oblik i finansy. Vyp. 12(1). S. 255-265.*
12. Chyzhevsjka, L.V., Korecjka, Ju.I. and Palamarchuk, A.S. (2019) *Transparentnistj finansovoji zvitnosti, skladenoji za MSFZ jak instrument antykorupcijnoji dijalnosti v Ukraini // Mizhnarodnyj zbirnyk naukovykh pracj na bazi Derzhavnogho universytetu «Zhytomyrsjka politekhnika» «Problemy teoriji ta metodologhiji bukhghaltersjkojgo obliku, kontrolju i analizu». V.1. S. 110-115.*